

نام:	استان قزوین	تاریخ:
نام خانوادگی:	شهرستان البرز	دبیر: گروسی
رشته: انسانی	پایه: دهم	نام درس: منطق
آموزشگاه:	سوالیات	بارم
1	<p>درستی یا نادرستی عبارت های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.</p> <p>الف) تناقض سالبه جزئیه، موجب کلیه می شود.</p> <p>ب) قیاسی معتبر است که هر دو مقدمه سالبه نباشد.</p> <p>پ) مبنای استقراء بر اساس تخمین بنا شده است و می توان از آن به یقین رسید.</p> <p>ت) به بخش شرط قضیه «مقدم» و به بخش جواب شرط قضیه «تالی» می گویند.</p> <p>ج) در قیاس استثنائی مقدمه اول همواره نقیض نتیجه است.</p> <p>د) به مغالطه تله گذاری در اصطلاح عامیانه «هندوانه زیر بغل کسی گذاشتن» می گویند.</p>	2
2	<p>جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید:</p> <p>الف) قیاس استثنائی قیاسی است که عین نتیجه یا ..... نتیجه در یکی از دو مقدمه ذکر شده باشد.</p> <p>ب) داستان معروف لباس پادشاه نمونه ای از مغالطه ..... می باشد.</p> <p>پ) اگر یکی از مقدمات استدلال سالبه باشد، نتیجه ..... خواهد بود.</p> <p>ت) اشتباه در کتابت و نگارش کلمات می تواند منجر به مغالطه ..... شود.</p> <p>ج) به قضیاتی که در آن به اتصال یا انفصال میان دو نسبت حکم شده باشد، قضیه ..... می گویند.</p> <p>د) در مسائل علمی جهت بررسی فرضیه های علمی از استدلال ..... استفاده می شود.</p>	2
3	<p>گزینه های مناسب را به هم وصل کنید. (در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.)</p> <p>الف) تضاد سالبه کلیه (۱) استثنای قابل چشم پوشی</p> <p>ب) دو دایره متخارج (۲) عموم و خصوص من وجه</p> <p>پ) شایع ترین خطای ذهن (۳) تفکر سنجش گرانه</p> <p>ت) اصرار ورزیدن به حکم کلی (۴) حد وسط</p> <p>ج) پرسیدن سؤالات درست (۵) تباین</p> <p>د) جزء مشترک بین دو قضیه (۶) موجب کلیه</p> <p>(۷) اشتراک لفظ</p>	2

در میان موارد زیر «تصور» و «تصدیق» را مشخص کنید.

الف) فردوسی شاعر است
ب) مسلمانان صدر اسلام

تعیین کنید هر یک از موارد زیر کدام یک از انواع دلالت لفظ بر معنی است. (مطابقه، تضمن، التزام)

الف) ماشینم خراب شد.
ب) او حاتم بخشی می کند.

هریک از قضایای زیر از اقسام کدام یک از قضایای شرطی منفصل هستند؟

الف) تصور یا جزئی است یا کلی

ب) شکل یا دایره است یا مربع

نوع جملات داده شده را مشخص کنید. (انشایی – خبری)

الف) امروز بعد از ظهر به من زنگ بزن.

ب) پایتخت ایران تهران است.

نوع استدلال زیر را مشخص کنید. (تمثیل، استقراء، قیاس)

«آمارها نشان می دهد که اکثر تصادفات جاده ای ناشی از سرعت غیر مجاز است.»

نوع قضایای حملی زیر را مشخص کنید.

الف) استدلال فعالیت طبیعی ذهن است.

ب) این بیمار، خوب غذا نمی خورد.

جدول زیر را کامل کنید.

عکس مستوی	تناقض	تضاد	اصل
			هر ایرانی وطن دوست است.

www.my-dars.ir

اشکال استدلال های زیر را بنویسید.

الف) «در باز است. باز پرنده است. پس در پرنده است.»

ب) «انسان از خاک است. خاک از جمادات است. پس انسان از جمادات است.»

4	<p>تعریف تحلیلی به چند روش انجام می شود؟ نام ببرید.</p> <p>از قیاس استثنائی در چه حالت هایی می توان نتیجه صحیحی به دست آورد؟</p> <p>چگونه می توان از مغالطه هایی که اثر روانی بر فرد دارند دوری کرد؟</p> <p>مغالطه «یهام انعکاس» را با ذکر مثالی توضیح دهید.</p>	6
2	<p>هر یک از اصطلاحات زیر را تعریف کنید.</p> <p>الف) قضیه حملی:</p> <p>ب) قیاس اقترانی:</p> <p>ج) مفهوم جزئی:</p> <p>د) شرطی منفصل:</p>	7
1	<p>توضیح دهید منظور از «جامع بودن تعریف» چیست؟</p>	8
1	<p>برای داشتن استنتاج استقرائی قوی رعایت کردن چه نکاتی لازم است؟</p>	9
1	<p>اگر هدف از استدلال غلبه بر دیگران باشد، از چه فنی در استدلال استفاده می شود؟ آن را توضیح دهید.</p>	10

سؤال ۱: الف ص

ب ص

ج غ

د ص

ج غ

د ص

سؤال ۲: الف نقیض

ب مغالطه مسموم کردن جاه

ج سالبه

د تناقض کلمات

ج شرطی

د استنتاج بهترین تبیین

سؤال ۳: الف ۶

ب ۵

ج ۷

د ۱

ج ۳

د ۴

سؤال ۴: الف تصدیق

ب تصور

سؤال ۵: الف دلالت کفایتی

ب دلالت التزامی

سؤال ۶: الف حقیقی

ب مانع الجمع

سؤال ۷: الف انشائی

ب خبری

سؤال ۸: استقراء

سؤال ۹: الف محصوره

ب شخصی

سؤال ۱۰: تضاد ← هیچ ایرانی وطن دوست نیست.

تناقض ← بعضی ایرانی ها وطن دوست نیستند.

عکس مستثنی ← یعنی وطن دوست ها ایرانی هستند.

سؤال ۱۱: الف مغالطه عدم تکرار حد وسط ، زیرا حد وسط [باز] در دو مقناص متفاوت بکار رفته است

ب مغالطه عدم تکرار حد وسط ، زیرا حد وسط در مقدمات به صورت یکسان بکار رفته است.

سؤال ۱۲:

www.my-dars.ir

الف در تعریف تحلیلی ، ابتدا مفهوم عام بیان می شود و سپس مفهوم خاص بیان می شود . در این نوع تعریف ، چون

به تحلیل مفهوم مورد نظر می پردازیم ، به آن تعریف تحلیلی یا مفهوم می گویند .

ب قیاس استثنائی قیاسی است که عین نتیجه یا نقیض آن در یکی از مقدمات استدلال ذکر شده باشد

این قیاس از دو مقدمه تشکیل می شود که یکی شرطی و دیگری صحتی است .

ج) انسان اندیشمند باید بتواند مطلب اصلی را از لابه لای امور فرعی بیرون بکشد و به دور از احساسات درباری آن قضاوت کند. انسان باید تابع استدلال باشد و نه احساسات.

د) در صورتی که در جایه جا کردن اجزای قضیه، قاعده عکس مستوی را به درستی رعایت نکنیم، دچار مغالطه ایهام انعکاس می شویم. به عنوان مثال اگر موضوعه کلیه را به موضوعه کلیه عکس کنیم یا براس سالبه جزئیه، عکس لازم الصدق در نظر بگیریم، دچار این مغالطه شده ایم.

سؤال ۷:

الف) به قضیه ای که در آن به ثبوت یا نفی چیزی بران چیزی حکم می شود، قضیه جعلی می گویند.

ب) در قیاس اقتزانی، موضوع یا محمول یکی از مقدمات قرین موضوع یا محمول مقدمه دیگر می شود. بهترین دلیل به این نوع از قیاس، قیاس اقتزانی می گویند.

ج) مفهوم جزئی مفهومی است که مصداق آن کاملاً مشخص است و قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را ندارد.

د) در قضیه شرط منقصل، دو بخش قضیه به یکدیگر مرتبط اند و در آنها به کسستگی، انفصال و غناد یعنی ناسازگاری دریا چند نسبت حکم شده است.

سؤال ۸: تعریف باید تمامی مصداق آن مفهوم را شامل شود و به اصطلاح جامع افراد باشد. به عبارت دیگر، مصداقی از آن مفهوم نباید خارج از حوزه تعریف باقی بماند.

سؤال ۹: ۳ شرط: ۱) نمونه ها باید متنوع و تعادلی باشند. ۲) نمونه ها باید بیانگر همگی طیف های مختلفی باشند که در جامعه آماری ما وجود دارند. ۳) تعداد نمونه ها نسبت به کل جامعه آماری نسبت مناسبی داشته باشند.

سؤال ۱۰: از فن جدول استناد می شود. در جدول مقدمات به گونه ای مطرح می شود که طرف مقابل نتواند نتیجه مورد نظر را زودتر حدس بزند و ناگهان با طرح نتیجه، در را غافلگیر کنیم. همچنین بهتر است مرحله به مرحله از آن نسبت به پذیرش سخنان مان استراف بگیریم تا نتواند سخنان خود را تغییر دهد.